

Số: /BVTV-TV
V/v ban hành quy trình phòng, chống
bệnh héo vàng lá chuối

Hà Nội, ngày tháng năm 2021

Kính gửi: Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn các tỉnh, thành
phố trực thuộc trung ương

Ở nước ta, chuối là cây ăn quả được trồng từ lâu đời trên khắp cả nước. Hiện nay, chuối là cây trồng có tiềm năng xuất khẩu, mang lại giá trị kinh tế cao. Theo thống kê của Cục Trồng trọt, năm 2019 toàn quốc có xấp xỉ 150 ngàn ha chuối, trong đó ở miền Bắc trồng gần 70 ngàn ha, miền Nam trồng khoảng 80 ngàn ha.

Thành phần sâu bệnh hại chuối phổ biến ở nước ta gồm sâu đục thân, sâu ăn lá (bọ net), châu chấu, sâu kèn, sâu gặm vỏ quả, bệnh đốm lá,... gây hại rải rác. Tuy nhiên, trong vài năm gần đây bệnh héo vàng lá chuối (còn gọi là bệnh héo rũ Panama) do nấm *Fusarium oxysporum* f.sp. *cubense* chủng nhiệt đới 4 (gọi tắt là Foc.TR4) đã xuất hiện, gây hại ở nhiều địa phương, bệnh làm cho cây chuối héo vàng, năng suất giảm và vườn chuối lụi dần sau 2-3 năm.

Trên thế giới, bệnh héo vàng lá chuối đã gây thiệt hại nặng trên các giống chuối thuộc nhóm Cavendish (chuối tiêu) ở châu Á, bệnh có xu hướng lây lan nhanh chóng tại một số nước châu Phi, Trung Đông và Trung Mỹ; các quốc gia trồng chuối ở khu vực Đông Nam Á như Malaysia, Indonesia, Thái Lan, Philippines, ... đều đã ghi nhận bệnh gây hại. Đáng chú ý là bệnh đang gây thiệt hại nặng trên chuối tại các tỉnh Quảng Đông, Quảng Tây, Vân Nam, ... của Trung Quốc, rất gần khu vực biên giới và nằm ở vùng thượng nguồn của các con sông chảy vào Việt Nam. Trung Quốc cũng là quốc gia có quan hệ xuất nhập khẩu chuối giống và chuối thương phẩm với Việt Nam nên nguy cơ bệnh lây lan nhanh, gây hại nặng trên diện rộng là rất lớn.

Ở Việt Nam, bệnh héo vàng lá chuối (bệnh chết héo chuối, bệnh héo Panama) do nấm *Fusarium oxysporum* f. sp. *cubense* gây ra. Chủng 1 của nấm gây bệnh gây hại trên chuối tây (chuối sứ, chuối xiêm) ở khắp các vùng trồng chuối trong cả nước nhưng mức độ hại nhẹ; trong khi đó Chủng 4 lại gây hại trên nhóm chuối tiêu như tiêu già, tiêu hồng và các giống chuối mẫn cảm với Chủng 1.

Qua các đợt kiểm tra, lấy mẫu giám định của Cục Bảo vệ thực vật, Viện Nghiên cứu Rau quả cho thấy Chủng 4 của nấm gây bệnh héo vàng chuối đã xuất hiện và gây hại nhiều tỉnh trồng chuối, gây hại nặng cục bộ ở Hưng Yên, Hà Nội, Lào Cai, Lai Châu, Gia Lai, Tây Ninh, Đồng Nai, Long An, ...

Đề chủ động phòng chống bệnh héo vàng lá chuối, trên cơ sở kết quả dự án điều tra bệnh héo vàng lá chuối do FAO hỗ trợ, Cục Bảo vệ thực vật đã phối hợp với Viện Nghiên cứu Rau quả, Viện Bảo vệ thực vật bổ sung, xây dựng và ban hành Quy trình Quản lý tổng hợp bệnh héo vàng lá chuối do nấm *Fusarium oxysporum* f.sp. *cubense* gây ra (áp dụng chung cho các Chủng nấm bệnh) để các địa phương phổ biến, tuyên truyền, hướng dẫn nông dân áp dụng phòng chống bệnh hiệu quả, an toàn góp phần thúc đẩy sản xuất chuối bền vững.

Cục Bảo vệ thực vật đề nghị Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương chỉ đạo các cơ quan, đơn vị liên quan thực hiện. Trong quá trình thực hiện nếu có khó khăn, vướng mắc đề nghị báo cáo ngay về Cục để kịp thời xử lý.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng Nguyễn Xuân Cường (để b/c);
- Thứ trưởng Lê Quốc Doanh (để b/c);
- Cục trưởng (để b/c);
- Các Phó cục trưởng (để c/đ);
- Cục Trồng trọt, TT KNQG (để p/h);
- Các Trung tâm BVTV vùng (để t/h);
- Chi cục TT&BVTV các tỉnh (để t/h);
- Viện KHNNVN, BVTV, NCRQ, CAQ MN;
- VTV1, VTC 16, Báo NNVN, Web Cục;
- Lưu: VT, BVTV.

**KT. CỤC TRƯỞNG
PHÓ CỤC TRƯỞNG**

Nguyễn Quý Dương